دورنما

ارتش سوریه در چند قدمی بستن معبر قاچاق سلاح تروریست‌ها

همزمان با ادامه پیشروی‌های ارتش سوریه در مناطقی که فتح آنها راه انتقال سلاح از لبنان را برای تروریست‌ها خواهد بست، یک سرهنگ سعودی که فرماندهی تروریست‌های منطقه الغوطه را به عهده داشت، به اسارت ارتش در آمد تا مشخص شود عربستان این بار نه از طریق کمک مالی یا اعزام تروریست‌ها بلکه از طریق اعزام نیروهای ارتش خود مستقیماً به جنگ با سوریه ورود پیدا کرده است.

ارتش سوریه روز پنج شنبه موفق شد شهر «دیر عطیه» و شهر مهم و استراتژیک «قاره» به کنترل خود درآورد و در شهر النبک همچنان به پیشروی ادامه می‌دهد چنانکه خود مخالفان تأکید کرده‌اند که گروه‌های مسلح در این شهر در محاصره نیروهای ارتش سوریه قرار دارند. ارتش سوریه پس از دیر عطیه اکنون به دنبال تسلط بر یبرود است که در ۷۰ کیلومتری شهر دمشق است و در صورت کنترل بر این منطقه مسیر انتقال کمک به تروریست‌ها از لبنان به سوریه را بسته است. اهمیت دیر عطیه به دلیل نزدیکی به القلمون است. القلمون پایگاه لجستیک مخالفان مسلح در ریف دمشق به حساب می‌آید و در صورت کنترل بر این منطقه شرایط پیروزی نهایی بر مخالفان مسلح در ریف دمشق فراهم می‌شود. شهرهای قاره، دیر عطیه و النبک در محور بزرگراه حمص و دمشق قرار دارند و کنترل دوباره آنها از اهمیت خاصی برای ارتش سوریه برخوردار است.

■ ادامه پیروزی‌های ارتش در سایر مناطق

اما پیشروی‌های ارتش سوریه تنها به مناطق فوق‌الذکر محدود نمی‌شود. در حالی که تروریست‌ها امیدوارند برگزاری کنفرانس ژنو۲ را به شکست بکشانند، در عرصه جنگ خود همچنان شکست را تجربه می‌کنند. ارتش سوریه همچنین با حمله به مواضع تروریست‌ها در مناطق صلاح الدین، براکات الارمن، اطراف شهر الصناعیه، شیخ نجار، حندرات، معاره الارتیق و الراشدین حلب سلاح‌ها و مهمات آنها را منهدم کردند. از سوی دیگر، واحدهایی از ارتش سوریه، گروه‌های مسلح را در مناطق المنصوره، الشیخ سعید و اطراف زندان مرکزی از پا در آوردند. یک منبع نظامی همچنین تأکید کرد که نیروهای ارتش سوریه خمپاره‌اندازها و سکوهای موشکی عناصر مسلح را در روستاها و مناطق الجدیده، کویرس، رسم العبود، بلاس، جنوب بنان و عربید در هم کوبیدند و همچنین یک خودروی حامل دوشکای ۲۳ میلیمتری را در خان‌العسل منهدم کردند. در منطقه المرجه در شهر حلب نیز نیروهای ارتش سوریه، تمام عناصر یک گروه تروریستی را به هلاکت رساندند یا زخمی و مسلسل‌های آنان را معدوم کردند. این منبع نظامی آگاه همچنین خبر داد که ارتش سوریه، چند گروه مسلح تروریست را در منطقه بریقه از هم پاشید و شماری از عناصر آن را کشته، شماری را زخمی کرد.

■ اسارت سرهنگ سعودی در الغوطه

در حالی که درگیری‌ها در منطقع الغوطه شرقی در حومه دمشق همچنان ادامه دارد، یک منبع ارتش سوریه در گفت‌وگو با روزنامه السفیر از اسارت یک سرهنگ سعودی زخمی توسط ارتش سوریه در این منطقه خبر داد. این نظامی سعودی فرماندهی گروه‌های مسلح تروریست برای شکستن محاصره این منطقه را بر عهده داشته است. به گزارش پایگاه خبری شبکه العالم، البته این تنها سعودی‌ای نیست که به دست ارتش سوریه اسیر شده است و در درگیری‌های چند روز اخیر یک سرگرد ارتش سعودی به نام عادل نایف الشمری و همچنین مطلق المطلق فرزند مدیر اداره افسران گارد ملی عربستان در جریان نبردهای حلب به هلاکت رسیدند. بر اساس این گزارش، اطلاعات ارتش سوریه حاکی است حمله اخیر مخالفان به غوطه شرقی توسط افسران ارتش عربستان مدیریت شده است. منابع عملیاتی گفتند شمار زیادی از مخالفان که از اعضای القاعده بودند نه آنگونه که گفته می‌شد از مرز اردن بلکه از غوطه و استان درعا نیمه شب ۲۳ نوامبر عملیاتشان را آغاز کردند. همزمان، شمار دیگری از مخالفان در منطقه البحاریه با تیپ ۱۲ لشکر چهارم ارتش سوریه درگیر شدند که ارتش توانست مانع پیشروی آنها شود اما ۱۶ سرباز را نیز از دست داد. منبع سوری با اشاره به اینکه از میان مخالفان ۳۰۰ نفر به هلاکت رسیدند، افزود: ارتش سوریه توانست جاده درعا – ریف دمشق را تصرف کند که به معنای قطع خطوط امداد مخالفان در ریف دمشق بود. وی ادامه داد: گفته می‌شود نیروهای شرکت‌کننده مخالف در عملیات غوطه حدود ۵ هزار نفر همراه با انواع سلاح در منطقه‌ای از مرز استان درعا تا غوطه بوده‌اند.

واکنش

کرزای: با کشتار غیرنظامیان توافقی در کار نیست

دفتر حامد کرزای، رئیس‌جمهوری افغانستان، با انتشار بیانیه‌ای، کشته شدن غیرنظامیان در حمله هوایی نیروهای امریکایی را به شدت محکوم کرد.

به گزارش فارس، در این بیانیه آمده است: این حمله نشان می‌دهد که نیروهای امریکایی به زندگی و مصونیت خانه‌های مردم افغانستان و تصمیم لویه‌جرگه مشورتی هیچ‌گونه احترامی قائل نیستند. اشاره دفتر رئیس‌جمهوری افغانستان به تصویب مفاد پیمان امنیتی بین افغانستان و امریکا در لویه‌جرگه مشورتی اخیر است که بر اساس آن، نیروهای امریکایی به خودداری از حمله به غیرنظامیان ملزم شده‌اند. این حمله در روز پنج‌شنبه در حمله هوایی نیروهای ناتو، به یک منزل مسکونی در ولایت هلمند در جنوب افغانستان روی داد که یک کودک کشته و دو زن زخمی شدند. هفته گذشته اعضای لویه جرگه مشورتی، موافقتنامه امنیتی با امریکا را تأیید کردند و خواستار امضا آن شدند، ولی حامد کرزای گفت تا زمانی که امریکا در زمینه تأمین صلح و برگزاری انتخابات شفاف در این کشور وعده همکاری ندهد، او موافقت‌نامه امنیتی را امضا نخواهد کرد. همچنین رئیس‌جمهور افغانستان افزوده است که تا زمانی که این چنین خودسری‌ها و ظلم نیروهای خارجی بر مردم ما ادامه یابد، موافقت‌نامه امنیتی با امریکا امضا نخواهد شد. در واکنش به خبر حمله هوایی روز پنج‌شنبه، نیروهای ناتو در افغانستان نیز اعلام کرده‌اند که درباره حادثه ولایت هلمند تحقیق خواهد شد. این حمله هوایی نظامیان امریکایی یک هفته پس از آن صورت گرفت که «اوباما» با ارسال نامه‌ای به لویه جرگه مشورتی، تعهد کرد که پس از این هیچ حمله‌ای به منازل مسکونی مردم افغانستان صورت نخواهد گرفت. توقف حملات نظامی نیروهای خارجی در افغانستان، یکی از شرایط دولت افغانستان در امضای پیمان امنیتی کابل- واشنگتن است. کرزای برای عملی شدن این تعهد که در پیمان امنیتی نیز به آن تأکید شده، تاکنون امضای پیمان را به زمانی پس از انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۴ به تأخیر انداخته است.

خبر

شیخ بن زاید: امارات می‌خواهد شریک ایران باشد

ادامه از صفحه یک

این روند در حالی ایجاد شده که عبداللطیف الزیانی، دبیر کل شورای همکاری خلیج فارس در سخنان دیروز خود در حاشیه دهمین نشست کمیته وزرای شورای همکاری خلیج فارس، به وجود اختلاف بین عربستان سعودی و قطر درباره مسائل منطقه اذعان کرد. با این حال، تحرکات منطقه‌ای جریان مخالف ایران همچنان ادامه دارد. بعد از انفجار تروریستی ۱۰ روز قبل مقابل سفارت ایران در بیروت، منابع خبری محلی در لبنان دیروز گزارش دادند که یک خمپاره عمل نکرده نیز در نزدیکی سفارت ایران بر اثر جابه‌جایی منفجر شده است. خبرگزاری تسنیم به نقل از المیادین نوشت که منابع خبری محلی در سوریه گزارش دادند که خمپاره عمل نکرده‌ای که پیشتر به نزدیکی سفارت ایران اصابت کرده بود روز جمعه منفجر شده است. دیروز همچنین پایگاه ال بی سی ای لبنان خبر دارد که در پی یک پیام تلفنی تهدیدآمیز، تدابیر شدید امنیتی اطراف سفارت عربستان در منطقه «قریطم» بیروت تشدید شده است.

گزارش یک

امریکا به دنبال اطمینان بخشی به تل آویو و ریاض است یا تهدید ایران؟

رزمایش واشنگتن با تل آویو پس از توافق با ایران

با توجه به اینکه گروه ۱+۵ در توافق ژنو اعلام کردند که هیچ‌گونه تحریمی علیه ایران انجام نخواهد گرفت با این حال روز جمعه اتحادیه اروپا اعلام کرده است که ۱۷ شرکت ایرانی را به فهرست تحریم‌های خود افزوده است

ادامه از صفحه یک

رژیم صهیونیستی معتقد است که تمام تأسیسات هسته‌ای ایران باید از بین برود و غنی‌سازی نباید در ایران به رسمیت شناخته شود زیرا ایران تهدیدی علیه کشورهاست و به همین دلیل مخالفت خود را با توافق ژنو اعلام داشته است. امریکا نیز در همسویی با اسرائیل و اینکه بتواند مقامات عربی را به عنوان متحدان خود نگه دارد، سعی دارد متحدان منطقه‌ای از جمله عربستان را که از نتایج توافق ژنو ناراضی بود، مطمئن سازد. این نگرانی عربستان موجب شد که باراک اوباما شخصا با ملک عبدالله پادشاه عربستان، گفت‌وگو کند و او را در جریان جزئیات امر قرار دهد. این اقدام امریکا نشان می‌دهد که واشنگتن همزمان با توافق با ایران حاضر نیست از اتحادهای ضد ایرانی در منطقه بگذرد، اتحادهایی که به زعم امریکایی‌ها می‌تواند عامل فشار و امتیازگیری بشتر از ایران باشد.

■ تحریم‌های جدید اروپا مغایر با توافق ژنو؟

با توجه به اینکه گروه ۱+۵ در توافق ژنو اعلام کردند که هیچ‌گونه تحریمی علیه ایران انجام نخواهد گرفت با این حال روز جمعه اتحادیه اروپا اعلام کرده است که ۱۷ شرکت ایرانی را به فهرست تحریم‌های خود افزوده است. در این اعلامیه شورای اتحادیه آمده است که این اتحادیه به موجب تصمیمی که در ۲۳ مارس سال ۲۰۱۲ اتخاذ شده اعمال محدودیت بر برخی شرکت‌های ایرانی را ادامه می‌دهد. شرکت مدیریت ساخت نیروگاه‌های هسته‌ای ایران و ۱۶ شرکت کشتی‌رانی شرکت‌هایی هستند که در فهرست تحریمی اتحادیه اروپا قرار گرفته‌اند. علت تحریم این شرکت‌ها وابستگی، همکاری و تحت مالکیت بودن یا تحت کنترل بودن آنها توسط شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی عنوان شده است. با این اقدام امریکا و اتحادیه اروپا می‌خواهند با برقراری بخش عمده تحریم‌ها همچنان به ایران فشار بیاورند. اعلام تحریم‌های جدید در شرایطی که بیش از چند روز از توافقات ژنو نمی‌گذرد می‌تواند درخت بی‌اعتمادی به غرب را در بین ایرانی‌ها تنومندتر سازد. این در حالی است که دبیر کل سازمان ملل اعلام کرده است که به زودی شورای امنیت سازمان ملل در جلسه‌ای کاهش تحریم‌های اعمال شده بر ایران را بررسی می‌کند. این اقدام اتحادیه اروپا واکنش مسئولان وزارت خارجه کشورمان را در بر داشته است. سید عباس عراقچی، معاون حقوقی و بین‌الملل وزیر امور خارجه و عضو ارشد مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان درباره اقدام اتحادیه اروپا مبنی بر گنجاندن ۱۷ شرکت دیگر ایرانی در فهرست شرکت‌های تحریم شده با انتقاد از اقدام اتحادیه اروپا، گفت: اجرای تحریم‌های گذشته خلاف توافق نامه جدید نیست اما خلاف روحیه همکاری و حسن نیت در شرایطی است که در حال آماده‌سازی توافق جدید بین ایران و کشورهای ۱+۵ هستیم. وی ادامه داد: توافق جدید شامل بسیاری از تحریم‌های قبلی نمی‌شود و البته این توافق نیز هنوز اجرایی نشده است.

به‌رغم مواضع منفی امریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران در عرصه بین‌الملل، جمهوری اسلامی ایران در چارچوب توافق ژنو، برای اینکه حسن‌نیت خود را نسبت به اجرای توافق ژنو نشان دهد از سازمان بین‌المللی انرژی اتمی خواست تا برای بازرسی از مراکز هسته‌ای به ایران بیایند. در همین ارتباط مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز پنج‌شنبه اعلام کرد که آژانس دعوت ایران برای فرستادن بازرسانش برای بازدید از تاسیسات آب سنگین اراک در ۱۷ آذر را قبول کرده است. این بازدید بخشی از فعالیت‌های پادمانی و آزمایشی از رآکتور آب سنگین اراک است. با توجه به اینکه قرار است در هفته‌های آینده بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای بازرسی از تأسیسات هسته‌ای به ایران بیایند، اعلام رزمایش امریکا و اسرائیل که قرار است همزمان با پایان مهلت شش ماهه توافق ژنو انجام گیرد می‌تواند بی‌اعتمادی مقامات ایرانی را به همراه داشته باشد. با توجه به اینکه ایران سیگنال‌های مثبتی برای همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارسال کرده است اما سیگنال‌های غیر متعارفی از سوی غرب علیه ایران در حال فرستادن است که مغایر با توافقات ژنو است که در صورت افزایش این اقدامات منفی ممکن است زمینه همکاری از بین برود.

تنش

واکنش به پرواز بی۵۲های امریکا

چین به منطقه نظارتی جنگنده اعزام کرد

چین در واکنش به پرواز دو فروند بی- ۵۲ امریکایی در «منطقه شناسایی دفاع هوایی» خود، هواپیماهایی بر فراز این منطقه به پرواز در آورد.

به گزارش «جوان»، دو روز بعد از پرواز بمب افکن‌های بی- ۵۲ امریکا در منطقه شناسایی دفاع هوایی چین که با هدف به چالش کشیدن پکن انجام شد، ارتش چین جت‌های جنگنده و هواپیمای هشدار سریع (آواکس) را برای گشت‌زنی راهی واقع شده در دریای شرقی کرد. نیروی هوایی ارتش خلق چین روز پنج‌شنبه با صدور بیانیه‌ای که خبرگزاری شینهوا آن را منتشر کرده، اعلام کرد که این هواپیماهای جنگنده به منظور تقویت نظارت بر اهداف در منطقه اعلام هویت پروازی دفاع هوایی در این منطقه پرواز می‌کنند. پکن می‌گوید نیروی هوایی این کشور برای حفاظت از امنیت ملی، در حالت هشدار باقی می‌ماند و اقدامات لازم را برای مقابله با همه تهدیدات هوایی انجام خواهد داد. یانگ یوجان سخنگوی وزارت دفاع چین روز پنج شنبه در پاسخ به اعتراضات علیه این اقدام دفاع هوایی گفت این منطقه دفاع هوایی، «نه یک حریم هوایی منطقه‌ای و نه یک منطقه پرواز ممنوع» می‌باشد. یانگ در جمع خبرنگاران در پکن گفت: «این یک حریم هوایی است که از سوی یک کشور در خارج از حریم هوایی منطقه‌ای خود و به منظور داشتن زمان لازم در مواقع هشدار و اطمینان از دفاع هوایی ملی اعمال شده است.» کین گنگ سخنگوی وزارت امور خارجه چین نیز از این اقدام دفاع کرد و آن را اقدامی قابل توجیه برای دفاع از خود در راستای اقدامات بین‌المللی خواند. البته پکن اعلام کرده که هواپیماهای غیرنظامی مشمول این منطقه نمی‌شوند و در این منطقه دفاعی، هواپیماهای غیرنظامی را هدف قرار نمی‌دهد. چین گانگ سخنگوی وزارت خارجه چین گفت که این هواپیماها پروازهای معمول را بر فراز این منطقه انجام خواهند داد.

بعد از واکنش ژاپن و امریکا به ایجاد منطقه دفاعی چین، کره جنوبی نیز به شدت به اعلام این منطقه واکنش نشان داد و از دولت پکن خواسته که در تصمیم خود بازنگری کند. یونگ سیوب سخنگوی وزارت دفاع کره جنوبی دیروز یک گام جلوتر گذاشت و اعلام کرد که سئول هم سرگرم گسترش منطقه شناسایی دفاع هوایی کره جنوبی است. با این حال، وی گفت که البته کشورش فعلاً نمی‌تواند بگوید که میزان گسترش این حریم دفاع هوایی چقدر خواهد بود. ناظران، اعلام منطقه شناسایی دفاع هوایی از سوی دولت چین را اولین گام خارج شدن پکن از پوسته دفاعی در مقابل تشدید حضور امنیتی امریکا در شرق آسیا می‌دانند. چین موازی با این اقدام که واکنش امریکا و متحدین منطقه‌ای آن را هم به دنبال داشت، سطح دیگر اقدامات امنیت خود را هم تشدید کرد. ناو هواپیمابر چین دیروز اولین تجربه پهلوگیری خود را در بندر سانیا در جنوب این کشور انجام داد. این اولین باری است که ناو هواپیمابر چین پس از پیوستن به ارتش آزادیبخش در یک سفر آموزشی از آب‌های یک دریا وارد دریای دیگری شده است. پکن همچنین در حال برنامه‌ریزی برای ارسال یک فضاپیمای دیگر به سمت کره ماه است که به مناسبت دهمین سالگرد آغاز برنامه فضایی ملی چین، انجام می‌شود. دیروز همچنین اعلام شد که نیروی هوایی چین با هدف بهبود توان رزمی خود گشت‌زنی در ارتفاع پایین و بسیار پایین را در آموزش‌های خود گنجانده است.

چالش

حامیان اخوانی محمد مرسی یک بار دیگر در خیابان‌ها

اعتراضات به امنیتی شدن مصر بالا گرفت

اعتراضات در مصر یک‌بار دیگر در حال تشدید شدن است. پیش‌نویس قانون اساسی مصر، یکصدمین روز کشته شدن ده‌ها نفر از حامیان اخوان و تشدید اوضاع امنیتی در سایه قانون جدید ساماندهی به اوضاع امنیتی مصر، سه تحولی است که دست به دست هم داده‌اند تا حامیان اخوانی محمد مرسی یک بار دیگر به خیابان‌ها بیایند. جنبش ششم آوریل مصر هم دیروز با صدرو یک بیانیه، برگزاری تظاهرات میلیونی را در اعتراض به قانون برپایی تظاهرات روز جمعه آینده خواستار شد.

به گزارش «جوان»، تظاهرات مخالفت با کودتا در مصر، دیروز یک بار دیگر بعد از برگزاری نماز جمعه در مناطق مختلف مصر برگزار شد. این تظاهرات بنا به دعوت اتحاد ملی حمایت از مشروعیت در مصر برگزار شد که از مصری‌ها خواسته بود در تظاهراتی با شعار «قصاص در راه است» شرکت کنند. محمد ابراهیم، وزیر کشور مصر اعلام کرده بود که دستگاه‌های امنیتی مصر با کسانی که قانون تظاهرات را نقض کنند، با جدیت برخورد می‌کنند و نیروهای امنیتی مصر نیز از صبح دیروز در اطراف ساختمان وزارت کشور در قاهره به طور گسترده مستقر شده بودند ولی ائتلاف حمایت از مشروعیت مردم مصر را به خیابان‌ها دعوت کرد و در صفحه خود در پایگاه ارتباط اجتماعی فیس‌بوک علاوه بر مخالفت با قانون ساماندهی به اوضاع امنیتی مصر، دلیل دومی هم برای اعتراضات خود اعلام کرد: «یکصدمین روز کشته شدن ۳۷ تن از حامیان مرسی در ۱۸ اوت گذشته» تظاهرات حامیان اخوان ابتدا از استاند منوفیه آغاز و در دیگر مناطق مصر از جمله در الجیزه برگزار شد. طرفداران اخوان المسلمین مصر همچنین در شرق اسکندریه برای درخواست آزادی دختران زندانی شده، راهپیمایی کردند. این اعتراضات، واکنشی به قانون جدید، موسوم به «قانون ساماندهی تظاهرات» است، قانونی که برگزاری هر گونه تظاهرات در مصر را منوط به تقدیم درخواست سه روز قبل از برگزاری آن به وزارت کشور کرده و به خاطر همین وزارت کشور مصر هم طی روزهای اخیر به هیچ گروهی مجوز تظاهرات نداده است. روز پنج‌شنبه هم دانشگاه قاهره در استان الجیزه شاهد برگزاری تجمع اعتراضی به بازداشت دانشجویان مصری و مخالفت با قانون ساماندهی تظاهرات بود که در جریان آن، نیروهای امنیتی مصری به این تجمع حمله کردند و یک دانشجو در آن کشته شد. دانشجویان همچنین به برگزاری دادگاه‌های نظامی برای رسیدگی به اتهامات شهروندان عادی مصر اعتراض داشتند. گزارش‌های فعالان حقوق بشری مصر از کالبد شکافی جسد این دانشجوی دانشکده مهندسی قاهره به نام «محمد رضا»، نشان می‌دهد که وی در پی خونریزی داخلی ریه و اصابت سه گلوله جنگی به سینه و کمرش جان خود را از دست داده است.

تقویت نقش نظامیان در طرح قانون اساسی جدید روزنامه الاهرام با انتشار طرح قانون اساسی جدید مصر نوشته که در این طرح نقش نظامیان در اداره امور کشور تقویت شده است. قانون اساسی جدید مصر قرار است جایگزین قانون اساسی مصوب سال گذشته شود که از سوی مرسی به اجرا درآمد. به گزارش دویچه وله به نقل از روزنامه «الاهرام»، چاپ مصر، در طرح قانون اساسی جدید مصر نقش نظامیان این کشور تقویت شده است. خبرگزاری رویترز با استناد به این طرح که روز پنج‌شنبه (۲۸ نوامبر/۷ آذر) در روزنامه الاهرام به چاپ رسیده است، گزارش داده که در قانون اساسی جدید ممنوعیت فعالیت احزاب اسلام‌گرا تسهیل شده است. در این طرح از جمله آمده است که انتخاب وزیر دفاع مصر باید به تأیید شورای عالی نیروهای نظامی کشور برسد. علاوه بر این قرار است در آینده دادگاه‌های نظامی بتوانند به پرونده‌های قضایی غیرنظامیان نیز رسیدگی کنند. در طرح قانون اساسی جدید مصر همچنین آمده است، فعالیت احزاب سیاسی که بر پایه آموزه‌های مذهبی تأسیس شوند، ممنوع اعلام خواهد شد. یکی از سخنگویان هیئت تدوین قانون اساسی جدید مصر اعلام کرد که متن نهایی قانون اساسی به زودی به مرحله انتشار خواهد رسید. ریاست هیئت ۵۰ نفره تدوین قانون اساسی جدید در مصر را عمر موسی، رئیس پیشین اتحادیه عرب برعهده دارد.

نگاه

احمد کاظم‌زاده

چرخش ۳۶۰ درجه ترکیه به «سیاست صفر»

اگر کسی عملکرد و رویکرد مسئولان دولتی و به خصوص سیاست خارجی ترکیه را در هفته‌های اخیر بررسی کند، به روشنی می‌تواند به علائم و شاخص‌های مشخص از بازگشت این کشور به سیاست تنش مرزی صفر پی ببرد. از جمله این علائم و شاخص‌ها می‌توان به تلاش این کشور برای بهبود روابط و گسترش همکاری‌های خود با ایران و عراق اشاره کرد که با سفر مقامات بلندپایه این کشور از جمله احمد داوداوغلو، وزیر امور خارجه و معمار سیاست تنش مرزی صفر با همسایگان به این دو کشور و اعلام آمادگی برای توسعه همه‌جانبه روابط با این کشورها همراه بوده است. هرچند از توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ به عنوان یکی از متغیرهای اساسی و تأثیرگذار در این زمینه نام برده می‌شود که این موضوع به خصوص در رسانه‌های غربی بسیار پررنگ است اما واقعیت این است که ترکیه این رویکرد را از چند هفته قبل از امضای توافق هسته‌ای ایران در پیش گرفته است. بر این اساس می‌توان گفت که شکست راهبرد ترکیه در بحران سوریه و تحقق نیافتن طرح‌ها و نقشه‌هایی که دولت آنکارا برای فردای سقوط نظام سیاسی سوریه ریخته بود، عامل اصلی در این بازنگری بوده است، همچنان که فاصله گرفتن از سیاست تنش مرزی صفر نیز به تبع جنبش غیرمنتظره بهار عربی در خاورمیانه و شمال آفریقا و آغاز بحران سوریه بوده است. حزب حاکم عدالت و توسعه بعد از پیروزی در انتخابات و بعد از ناامیدی از عضویت در اتحادیه اروپا، سیاست تنش مرزی صفر با همسایگان را با هدف گسترش همه جانبه روابط و همکاری تجاری و اقتصادی با همسایگان را در سرلوحه سیاست خارجی خود قرار داد و در این راستا در جریان سفر رجب طیب اردوغان به دمشق قراردادهای زیادی بین دو کشور امضا شد و حتی قرار شد حجم مبادلات تجاری دو طرف به ۳۰ میلیارد دلار در سال افزایش یابد. با این حال ترکیه با قرار گرفتن در جبهه مخالفان دولت سوریه بعد از آغاز بحران داخلی این کشور به همه تعهدات و توافقات خود با دولت سوریه پشت پا زد که این رویکرد آثار و تبعات منفی در عرصه‌های مختلف سیاسی، امنیتی و اقتصادی- تجاری برای ترکیه به بار آورد، به گونه‌ای که رشد اقتصادی آن را از حدود ۸ درصد قبل از آغاز بحران سوریه به حدود ۲ درصد بعد از آن تقلیل داد و پس از آن بود که ترکیه به تدریج بازنگری در سیاست مداخله‌گرانه خود در قبال بحران سوریه را به طور نامحسوس آغاز و پس از شکست کامل طرح براندازی در سوریه آن را علنی کرد.

در واقع بازنگری به موقع در رویکرد سیاست خارجی ترکیه مانع از این شد که حزب حاکم این کشور به سرنوشت دولت مرسی در مصر یا شیخ حمد در قطر دچار شود یا بر هزینه‌های سیاسی، امنیتی و اقتصادی خود از ورود بی‌پروا به بحران سوریه و تغییر نظام سیاسی این کشور بیفزاید. با این حال این هزینه‌ها همچنان که در جریان اخراج سفیر ترکیه از مصر مشاهده شد، کماکان از سوی دولت آنکارا پرداخت می‌شود اما در هرحال از میزان آن تا حدود زیادی کاسته شده است. آنچه در این میان امیدوارکننده است اینکه بازگشت ترکیه به سیاست تنش مرزی با همسایگان و بازنگری کامل در رویکرد مداخله‌گرانه آن در سوریه می‌تواند بار دیگر بستر ساز توسعه همه‌جانبه روابط و همکاری‌های این کشور با همسایگان باشد و به تدریج زمینه بازگشت سفیر این کشور را به سوریه و عادی‌سازی مجدد روابط دو کشور فراهم سازد.

تنش

مخالفان دولت تایلند ستاد مشترک ارتش را گرفتند

بیش از هزار تن از هواداران احزاب مخالف تایلند در راستای هدف خود برای سرنگونی دولت در بانکوک (پایتخت) و در ادامه اشغال وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های دولتی، ستاد مشترک ارتش این کشور را نیز اشغال کردند.

تظاهرکنندگان با تکان دادن پرچم‌های همراه خود فریاد زدند «می‌خواهیم بدانیم ارتش با کدام طرف است». معترضان ابتدا در محوطه‌های اطراف تجمع کردند اما هیچ یک از آنها وارد ساختمان ستاد فرماندهی ارتش نشدند. کارکنان نیروهای مسلح تایلند نیز از پشت شیشه‌های پنجره ساختمان، معترضان را تماشا می‌کردند. اما سپس بنا به گفته سخنگوی ارتش تایلند مخالفان وارد شدند.

«امورن امورنرا» یکی از رهبران تظاهرات‌کنندگان گفت: ما می‌خواهیم به ارتش ثابت کنیم که ملت قوی و شجاع است و افزود: ما کودتای نظامی نمی‌خواهیم. طی چند روز گذشته تحلیلگران منطقه احتمال کودتا در تایلند را که از سال ۱۹۳۲ شاهد ۱۸ کودتای نظامی یا تلاش برای کودتا بوده است، رد نمی‌کنند. آخرین کودتا در سال ۲۰۰۶ برای سرنگونی برادر نخست وزیر کنونی تایلند انجام شد. پیشتر مخالفان دولت به ساختمان وزارت خارجه این کشور وارد شده بودند.

در همین حال صدها معترض نیز، مقابل دفتر حزب حاکم تایلند در شهر بانکوک تجمع کردند. تظاهرکنندگان که خواستار استعفای ینگ لاک شیناواترا، نخست وزیر تایلند هستند از ابتدای هفته به مراکز دولتی و وزارتخانه‌ها در این کشور هجوم برده‌اند.

دادگاه قانون اساسی تایلند روز چهارشنبه هفته جاری درخواست مخالفان دولت برای انحلال حزب حاکم و تقاضای حزب حاکم بر این کشور را برای اصلاح قانون اساسی رد کرد. شیناواترا اعلام کرد که شرایط تایلند برای برگزاری انتخابات به اندازه کافی آرام نیست. وی در مصاحبه با شبکه خبری بی‌بی‌سی گفت که وی مطمئن نیست در صورتی که خواستار برگزاری انتخابات جدید شود، تظاهرات آرام می‌شود یا خیر. شیناواترا، روز پنج‌شنبه پس از آنکه از جلسه رأی اعتماد مجلس جان به در برد، از مخالفان خواست به اعتراضات خاتمه دهند. وی همچنین خواستار مذاکره با اپوزیسیون شد که این درخواست از سوی سوتهپ تاگ سوبان، رهبر معترضان رد شد.

اخبار کوتاه

■ عباس: از تشکیل کشور فلسطین کوتاه نمی‌آیم

رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین با تأکید بر اینکه هرگز از خواسته‌های ملت فلسطین برای تشکیل کشور مستقل کوتاه نخواهد آمد، گفت: هیچ توافقنامه صلحی را که به تحقق آرمان‌های ملت فلسطین نینجامد، امضا نخواهم کرد. به گزارش خبرگزاری فلسطینی معا، محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین تأکید کرد که به تلاش خود برای تحقق آرمان‌های ملت فلسطین برای زندگی آزادانه و بزرگوارانه و تشکیل کشور مستقل فلسطین با پایتختی قدس ادامه دهد. وی عنوان داشت: من هرگز ذره‌ای از خواسته‌های ملت فلسطین کوتاه نخواهم آمد و هیچ توافقنامه صلحی را که به تحقق آرمان‌های ملت فلسطین برای تشکیل کشور مستقل در مرزهای ۱۹۶۷ و حل مشکلات آوارگان بر اساس طرح صلح عربی نینجامد، امضا نخواهم کرد.

■ عراقچی به لاهه می‌رود

معاون امور حقوقی و بین‌الملل وزارت امور خارجه کشورمان برای شرکت در هجدهمین کنفرانس سالانه کشورهای عضو سازمان منع سلاح‌های شیمیایی، هفته آینده به هلند سفر می‌کند. به گزارش فارس، این کنفرانس از دوشنبه تا جمعه ۱۱ تا ۱۵ آذرماه، در مرکز مجمع جهانی در لاهه هلند برگزار خواهد شد. سازمان منع سلاح‌های شیمیایی پس از تصویب و لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون منع سلاح‌های شیمیایی در سال ۱۹۹۷، با هدف اجرای مفاد این کنوانسیون در لاهه (هلند) ایجاد شد.